

Právna poradňa

Ako sa môžem dozvedieť o aktuálnych opatreniach nariadených Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19?

V súvislosti s pandémiou vírusu SARS-CoV-2 a šírením ochorenia COVID-19 vznikol celý rad právnych otázok. Právni experti upozorňovali na problematický charakter opatrení nariadených Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky („UVZ“) pri ohrození verejného zdravia, vydaných na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19. Na základe mnohých podnetov Generálna prokuratúra Slovenskej republiky preskúmala zákonnosť postupu UVZ vo veci vydávania opatrení pri ohrození verejného zdravia, pričom zistila porušenie zákona súvisiace predovšetkým s nedostatkom vecnej pôsobnosti UVZ na vydávanie opatrení po vyhlásení mimoriadnej situácie a po vyhlásení núdzového stavu, ako aj s právnou formou týchto opatrení. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky preto podľa § 48 ods. 1 a § 28 zákona o prokuratúre podala UVZ upozornenie sp. zn. VI/3 Gd 174/20/1000 z 22. 9. 2020 ohľadom postupu pri vydávaní opatrení pri ohrození verejného zdravia v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie a v čase vyhláseného núdzového stavu.

Aj na tomto skutkovom základe došlo k prijatiu pomerne rozsiahlej novely zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov („ZoOPRVZ“).¹ Tá nadobudla účinnosť od 15. 10. 2020. ZoOPRVZ umožňuje nariadiť opatrenia na predchádzanie ochoreniam, opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení (podľa § 12) a opatrenia pri ohrození verejného zdravia (§ 48 ods. 4). Novela doplnila do § 48 ods. 4 ZoOPRVZ okrem iného možnosť nariadiť:

- 1) používanie preventívnych a iných ochranných pomôcok,

- 2) **podmieňovanie vstupu do prevádzkových priestorov poskytovateľov služieb a zamestnávateľov registráciou osobných údajov vstupujúcich osôb na účel epidemiologického vyšetřovania,**
- 3) **registrovanie osôb pri vstupe na územie Slovenskej republiky vyplnením elektronického formulára na webovom sídle, ktorého prevádzkovateľom je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky,**
- 4) izoláciu alebo karanténu osôb vstupujúcich na územie Slovenskej republiky,
- 5) transport osoby chorej na prenosné ochorenie alebo osoby podozrivej z prenosného ochorenia a určenie podmienok tohto transportu,
- 6) vykonanie mechanickej očisty, dezinfekcie alebo sterilizácie predmetov alebo priestorov,
- 7) uloženie povinnosti zamestnávateľom prijať hygienické opatrenia na pracoviskách vrátane zákazu vstupu zamestnancov alebo iných osôb na pracoviská alebo do iných priestorov zamestnávateľa,
- 8) **dodržiavanie určenej vzdialenosti medzi osobami,**
- 9) **ďalšie nevyhnutné opatrenia na ochranu verejného zdravia, ktorými môže zakázať alebo nariadiť ďalšie činnosti v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas.**

Opatrenia zvýraznené tučným písmom môže UVZ alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva („RUVZ“) nariaďovať iba v čase krízovej situácie (núdzový, výnimčový, vojnový stav, vojna).

Spracované osobné údaje podľa bodu 2 a 3 môžu UVZ, RUVZ, zamestnávateľ a poskytovateľ služieb uchovávať po obdobie 30 dní odo dňa, keď im boli poskytnuté, a bezodkladne ich zničiť po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na ich uchovávanie.

Jednotlivé RUVZ môžu na základe opatrenia UVZ vydaného pre územné obvodu viacerých RUVZ nariadiť prísnejšie alebo miernejšie opatrenia v rámci svojho územného obvodu, ak tak určil UVZ.

Porušenie opatrení uvedených pod bodmi 1), 3), 4), 8) a 9) sú priestupkami, za ktoré možno uložiť pokutu do výšky 1 659 eur a v blokovaní konaní do 99 eur, v čase krí-

zovej situácie sa v blokovaní konaní môže uložiť pokuta až do výšky 1 000 eur.

Novela ZoOPRVZ od 15. 10. 2020 vyriešila aj formu, ktorou sa nariaďujú opatrenia. Ak sa opatrenia týkajú celej Slovenskej republiky, určitej časti jej územia alebo skupiny inak ako jednotlivo určených osôb, nariaďuje ich ministerstvo zdravotníctva („MZ“), UVZ alebo RUVZ všeobecne záväzným právnym predpisom. Na všeobecne záväzné právne predpisy vydávané MZ sa vzťahuje zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky, a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pôjde teda o predpis zverejňovaný v Zbierke zákonov. Na všeobecne záväzné právne predpisy vydávané UVZ a RUVZ sa zákon č. 400/2015 Z. z. nevzťahuje. Z nie veľmi pochopiteľných dôvodov sa však nie len predpisy vydávané MZ aj UVZ a RUVZ nazývajú vyhláškami. Vyhlášky UVZ a RUVZ nadobúdajú platnosť a účinnosť dňom vyhlásenia vo Vestníku vlády Slovenskej republiky, ak v samotnej vyhláške nie je ustanovený neskorší deň nadobudnutia účinnosti. Vestník vlády SR je dostupný na webe Ministerstva vnútra SR na adrese <https://www.minv.sk/?vestnik-vlady-sr>. Vyhlášky UVZ zvyčajne možno nájsť aj na úradnej tabuli UVZ na adrese https://www.uvzs.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=223&Itemid=144.

UVZ a RUVZ musia zabezpečiť, aby sa ich vyhláška uverejnila aj iným vhodným spôsobom, najmä na úradných tabuliach okresných úradov a obcí na dotknutom území; toto uverejnenie nemá vplyv na platnosť a účinnosť vyhlášky. Vyhláška musí byť prístupná na nahliadnutie aj na informačných tabuliach orgánu, ktorý ju vydal; vyhláška úradu verejného zdravotníctva aj na každom regionálnom úrade verejného zdravotníctva.

Článok vznikol v spolupráci so spoločnosťou

KINSTELLAR

Doc. JUDr. MUDr. Peter Kováč, PhD. et PhD.

Kinstellar Bratislava
Hviezdoslavovo námestie 13,
811 02 Bratislava
peter.kovac@kinstellar.com

¹ Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/355/>.